

Motion till riksdagen

1989/90:T36

av Gullan Lindblad och Göthe Knutson

(båda m)

med anledning av prop. 1989/90:88

Vissa näringspolitiska frågor

Infrastrukturinvesteringar på järnvägsområdet

I propositionen behandlas bl.a. resursbehoven för järnvägssektorn och regeringen föreslår att en infrastrukturfond om fem miljarder kronor för transportsektorn inrättas.

Vi konstaterar – liksom regeringen – att det är angeläget att banverket får ytterligare medel till sitt förfogande för att göra satsningar på den rälsbundna infrastrukturen, men vi anser inte att detta bäst kan ske genom att en s.k. infrastrukturfond inrättas. Moderata samlingspartiet har i en partimotion yrkat avslag på inrättandet av en sådan fond. Däremot har vi föreslagit ökade anslag om ca två miljarder kronor utöver regeringens förslag för satsningar på vägar och järnvägar.

Vi motionärer föreslår att en satsning på NKIJ-banan i Värmlands län bör ske genom dessa extra medel, som moderata samlingspartiet vill anvisa.

Om detta förslag avslås och den föreslagna infrastrukturfonden trots allt kommer till stånd anser vi att en upprustning av NKIJ-banan bör ske genom anslag från denna fond.

NKIJ-banan

NKIJ-banan Hagfors – Munkfors – Deje är ett angeläget upprustningsprojekt för Värmlands del. Den angivna bandelen ägs av Uddeholm Tooling och kommer enligt ett beslut av bolaget att läggas ned under 1990. Banan är elektrifierad och transporterar årligen en godsmängd om ca 170 000 ton, främst skrot till och färdigvaror från stålindustrierna i Hagfors och Munkfors.

Bandelen, som är smalspärig, är idag olönsam. För att sänka driftkostnaderna måste man komma ifrån den orationella hanteringen med omlastning i Deje. Om spåret breddas till normalspår kommer man undan omlastningen och kan därmed spara in ca tio personer.

Banverket har gjort en utredning, där man konstaterar att en breddning till normalspår av banan under vissa förutsättningar kan ge samhällsekonomisk lönsamhet. Investeringsbehovet för en breddning beräknas till ca 120 milj. kr. i dagens penningvärde.

Intressenterna – Uddeholms AB, Hagfors och Munkfors kommuner samt

SJ – har förklarat sig villiga att satsa ca 25 milj. kr. Till detta kommer att Uddeholms AB vid ett statligt övertagande är villigt att utan ersättning överlämna smalspårbanan, som värderas till ca 7 milj. kr.

Mot. 1989/90
T36

En upprustning av NKIJ-banan skulle kunna påbörjas omedelbart, eftersom området inte berörs av den ekonomiska överhettning som enligt propositionen råder i Klarälvdalen.

Nedläggning av NKIJ-banan en förlust även för Kristinehamn

En nedläggning av NKIJ-banan skulle innebära att SJ i Kristinehamn skulle förlora ca en tredjedel av sina skrottransporter. Även hamnen skulle förlora ca 20 procent av sin godsomsättning. Idag transporterar SJ ca 100 000 ton skrot via Kristinehamn – en godsmängd som skulle förloras vid en nedläggning.

Ökade transportrisker på väg 62

Räddningstjänsten i Hagfors, Munkfors och Forshaga kommuner har bedömt de risker som kan uppkomma vid en nedläggning av tågtrafiken på NKIJ-banan och att transporterna därvid överflyttas på väg. Räddningsscheferna i berörda kommuner ser med stor oro på de risker som kan uppkomma i samband med att det farliga godset på väg 62 kommer att flerdubblas.

Enligt uppgift skulle följande transporter av farligt gods komma att beröras av ett förändrat transportsätt:

Gasol	ca 5800 ton
Ammoniak	ca 190 ton
Fluorvätesyra	ca 20 ton
Salpetersyra	ca 30 ton
Saltsyra	ca 20 ton
Svavelsyra	ca 40 ton

Miljökonsekvenser vid en nedläggning

Enligt miljövärdsenheten vid länsstyrelsen i Västmanlands län kommer en nedläggning av järnvägstrafiken på NKIJ-banan att innebära följande ökning av luftföroreningar:

9 ton	kolväten
34 ton	koloxid
116 ton	kväveoxider
10 ton	svaveldioxid
9 ton	partiklar
6700 ton	koldioxid

Enligt länsstyrelsen är detta stora mängder luftföroreningar, särskilt vad gäller kväveoxider, partiklar och koldioxid.

En angelägen näringslivs- och miljöfråga

Mot. 1989/90

T36

Uddeholmsbolaget är ett företag med framtidstro. Detta framgår bl.a. av bolagets planerade investeringar. För 1990 planeras en investering på ca 90 miljoner kronor och för 1991 ca 115 miljoner kronor. Om järnvägen läggs ned blir Hagfors- och Munkfors-fabrikerna de enda stålindustrierna i Europa utan järnväg, vilket kommer att leda till en försämrad konkurrenssituation.

Om spåret breddas kommer godsmängden sannolikt att öka ytterligare. Bl.a. är det nya Munkforsföretaget Hörle – Tråd intresserad av att frakta ca 10 000 ton per år.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om upprustning av NKIJ-banan,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att finansieringen av upprustningen av NKIJ-banan bör ske genom de extra medel som moderata samlingspartiet föreslagit för upprustning av vägar och järnvägar,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att – om moderata samlingspartiets förslag avslås – en upprustning av NKIJ-banan bör ske genom medel för infrastrukturfonden.

Stockholm den 26 mars 1990

Gullan Lindblad (m)

Göthe Knutson (m)